

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Malo zelo bonum facere pejus ex se est, quàm bono zelo malum
perpetrare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Justitiam non tenebit, quam lex jubet: ut verò mansuetudinem non perdat, in qua jam populis amabilis factus est, eam dimittere debere dicturus est; ita nos ad accusandum occasionem invenimus.

Hæc erat eorum malitia & stoliditas; ac contra vide Bonitatem & Sapientiam Christi. Jesus autem, inquit Evangelista, inclinavit se deorsum scribens in terra. Cum ergo perfererent interrogantes eum, erexit se & dixit eis, qui sine peccato est vestrum, primus in eam lapidem mittat. Et iterum se inclinans scribebat in terra. Audientes autem unus post unum exiebant incipientes à senioribus, & remansit solus Jesus, & mulier in medio stans. Erigens autem se Jesus dixit ei, Mulier ubi sunt qui te accusabant? Nemo te condemnavit? Quæ dixit, Nemo Domine; dixit autem Jesus, nec ego te condemnabo, vade & jam amplius noli peccare. Sic verò ad hæc pergit S. Augustinus, Non dixit non lapidetur, ne contra legem dicere videretur, absit autem ut diceret lapidetur, venis enim non perdere quod invenerat, sed querere quod perierat, Respondis ergo, qui sine peccato est, &c. Quasi dicat, puniatur peccatrix sed non à peccatoribus, lex implatur, sed non à pravaricatoribus legitur.

Sic itaque sapientissime Dominus elusis adversariis servavit Mansuetudinem in liberanda muliere, & Justitiam in condemnando peccato; simulque nos ad uberrimam praxim tam multa docuit, ut non possint una Veritate comprehendere. Quia verò etiam quæ mulier proponendæ sunt Veritates, longius esset, si singulæ pro more solito probarentur, satis hic modo erit unicuique suam breviter declarationem subjicere.

PRIMA VERITAS PRACTICA.

Qui falso proximum accusat animo, licet verè, non minus tamen peccat quam qui falsi accusat.

RATIO EST, Quia non minus peccat qui contra charitatem peccat, quam qui contra Justitiam

Sed qui falso proximum accusat animo, contra charitatem peccat, Hoc est enim falsum habere animum, id est, pravum, fictum, malevolum, non rectum & sincerum, qualis erat Judiciorum animus cum hanc mulierem accusa-

runt, qui contra charitatem manifestè pugnant. Loquentes, dolos cogitabant.

ERGO qui falso proximum accusat animo, licet verè, non minus peccat quam qui falsi accusat. Et tamen quàm multi iunt, & quàm tu sæpè, quos puderet proximum falsi accusare, falso tamen accusant animo, nec erubescunt, quia scilicet falsus ille animus soli Deo notus est, falsum autem cujus innocentem accusarent, potest hominibus notum fieri; Tu verò minus Deum times quam hominem! Hæc sunt tamen peccata occulta quæ sæpè Deus citius & gravius punit, ut omnes intelligant ipsum nihil latere, nec esse opertum aliquid quod non tandem reveletur. Et sciens, inquit, omnes Ecclesia quia ego sum servans renes & corda, & dabo unicuique vestrum, secundum opera sua.

Observandum verò, particulam *minus* in propositionibus contentam, dupliciter posse capi; primò æqualiter ut qui falso proximum accusat animo non minus graviter peccat quam qui falsi accusat, quod potest aliquando verum esse, sed non semper, propter damna quæ ex falsa possunt accusatione in proximum importari. Secundo similiter, ut non minus suo modo quisque peccet, quod semper verum est & semper cavendum ne sis Diabolo similis qui dicitur *accusator fratrum nostrorum*.

Licet verò verum id esset crimen cujus alium accusares, imò & licet aliquid inde quod accusares bonum proveniret, non esset tamen alienò & malo animo accusandus, nam quæ est

SECUNDA VERITAS PRACTICA.

Malo zelo bonum facere, pejus ex se est, quàm bono zelo malum perpetrare.

RATIO EST. Quia id pejus ex se est, quod sciens & malignè geritur, hoc est enim peccatum malitiæ, quod expressè D. Thomas affirmat esse gravius. Vide prima secundæ, quæstione septuagesima octava, articulo 4.

Sed malo zelo bonum facere, peccata est sciens & malignè. Non enim ignorat nec ignorare debet qui sic peccat, quo ipse feratur animo: qui autem bono zelo malum perpetrat non ita sciens peccat, imò se peccare nescit, quod licet non semper peccantem excuset, excusat tamen sapius,

ſapius, vel peccatum diminuit, ut ait idem ſanctus Doctor in eadem prima ſecundæ, quæſtione ſeptuageſima ſexta, articulo 4.

Malo igitur zelo bonum facere pejus ex ſe eſt quam bono zelo malum perpetrare. Potèſt vero ex accidenti contrarium evenire, quod eſt prudentis ad vertere. Quod autem non ſint omnino mala faciendâ ut eveniant bona, Vide in I. parte, die 2. Januarii, & cave ne hic falſo illudaris zelo, quod multis proclive eſt; Quamobrem ſit

TERTIA VERITAS PRACTICA.

Quo peccatum zelo perdendum eſt, hoc peccator eſt ſalvandus.

VEL SIC

Sic peccator perdendus eſt ut peccatum, non peccator pereat.

VEL SIC

Homo peccator ſic eſt perdendus, ut non homo ſed peccator perdatur.

RATIO horum omnium eſt, quia non aliter contra peccatorem agendum eſt quam ex vero zelo qui unam Dei ſpectet gloriam, longè procul à quo vis naturali affectu

Sed ille verus hoc exigit zelus qui in propoſitionibus continetur.

Ergo & vera ſunt, & in praxim revocanda, quoties in peccatum aut peccatores verbo vel factis agendum.

in c. 3. 400. Sic S. Auguſtinus de vero zelo: Non excuſis de areâ granum, ſuſcinet paleam ut intret in horreum, cum palea fuerit ſeparata. Itemque de verbo Domini ad Mulierem, vade & jam amplius noli peccare, DAMNAVIT, inquit, peccatum, non hominem: Intendant qui amant in Domino Manſuetudinem & timeant veritatem: etenim dulcis & reſus Dominus. Aptè Petrus Damiani de ſuavitate qua ſunt peccatores convertendi, alludens ad factum Eliſæi qui cum puerum mortuum baculo non potuiſſet ſuſcitare; tum per ſeipſum incumbendo illi, ſic ad vitam eum revocavit. Verba illius ſunt, Is quem terroris virga ſuſcitare non poterat, per amoris ſpiritus ad vi-

sam redit, dumque ſe parvulo accommodavit & compoſuit, facile erexit & ſuſcitavit.

Egregium hujus zeli exemplum eſt in Chriſto Domino apud S. Dionyſium Epistoſa 8. ad Demophilum ubi de S. Carpo non fatiſt distinguente peccatum à peccatore quem ſimul cum peccato perditum voluiſſet. At Chriſtus illi Dominus quaſi rurfum in flagella paratus, Extenta, inquit, jam manu percuſe me, quia iterum paratus ſum pro peccatoribus pati. Videri etiam potèſt D. Bernardus ſerm. 2. in Reſurrectione Domini, ubi multa de affectu Compaſſionis in peccantes; Alioquin, inquit, in Spiritu vehementi conſerimus naſes Thearſis, conſerimus quaſſatum calamum, exinguis linum ſumigans. Itemque in ſermone de S. Maria Magdalena: & ſuſius ſermone nono & duodecimo in Cantica, ubi de uberibus Sponſi, quæ ſunt meliora vino, fragrantia ungentis optimis de quibus & ſerm. 23. Cujus Verba referuntur infra commodius.

QUARTA VERITAS.

Accuſantis lingua velut novacula: niſi ſit illi tanta ſuæ linguæ cura, quanta eſt ſuæ manus curantis vulnus, Tortorem agit non Medicum.

RATIO EST. Quia in hoc differunt Tortor crucians corpus & Medicus ſanans, quod ille non niſi pœnam ſpectet & mortem, hic vero ſanitatem & vitam.

Sed niſi Accuſans tantam habeat linguæ curam quantum habet ſua manus qui curat vulnus, pœnam accuſati & mortem civilem, qua ex infamia contrahitur, ſpectabit potius & inferet quam ullum ejus commodum.

Ergo Tortorem potius ager quam medicum; Quod quam ſit infame qui non ſentiat; Sic Scriptura paſſim, ſicut novacula acuta feciſti dolum. Id eſt, culter tonſorius ſeu ſcalprum chirurgicum. Dentes eorum arma & ſagitta, & lingua eorum gladius acutus. Quia tamen aperiendum ſæpè eſt & ſecandum peccati vulnus, idcirco ſic erga peccatorem ſe quiſque debet gerere ſicut Medicus vel Chirurgus erga vulneratum, cujus unam ſanitatem & vitam non dolorem non pœnam reſpicit, alioquin tyrannum & tortorem ager ut dictum eſt, contra quos hæc ſunt apud Prophetam pavenda Dei verba: Quod infirmum fui non conſolidaviſti, & quod agra-

Pſ. 165

Ex. 34